

Théo per sempre

Louise Dupré

Traducció de
Montserrat Gallart i Sanfeliu

Editorial Trípod

TRÍPODE

Títol original: *Théo à jamais*

Primera edició: octubre de 2022

© Louise Dupré, 2020

© de la traducció: Montserrat Gallart i Sanfeliu, 2022

© de la fotografia de l'autora: MéliSSa Giguère

© D'aquesta edició: Edicions TrípodE, SL

Carrer Aribau, 114, entl.4a Barcelona, 08036

www.tripode.cat

Instagram: www.instagram.com/editorialtripode/

Facebook: www.facebook.com/TripodeEditorial/

Twitter: www.twitter.com/Ed_Tripode

Disseny i maquetació: Elma Presas

Correcció: Helena Batlle

Impressió: DC Plus, Sant Andreu de la Barca

Imprès a Catalunya

ISBN: 978-84-125865-3-4

Dipòsit legal: B 21281-2022

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot realitzar amb el permís dels seus titulars, a part de les excepcions previstes per la llei. Adreceu-vos a CEDRO si necessiteu fotocopiar-ne o escanejar-ne fragments.

I els fills branden la mort a l'extrem dels seus braços
Quan la infància encara no ha abandonat
El seu pit ofert a l'espasa

ANNE ROTSCCHILD

Vàrem viatjar tant

Queia una pluja obstinada, forta, decidida, que colpejava la finestra que tinc davant la taula de treball, una pluja sense pietat, una pluja com al cinema, quan volen preparar-nos per a alguna catàstrofe. Ja feia dos anys! Malgrat la meua mala memòria, ho recordo tot d'aquella tarda, torno a sentir el clapoteg de cada gota d'aigua, com podria oblidar? També plovia en el meu ordinador, la pel·lícula que muntava acabaria ofegant-me, i em preguntava per què havia acceptat de viure durant setmanes en l'atmosfera sinistra dels arxius de vídeo, en els quals vèiem cossos que omplien el terra, alumnes i professors barrejats, foradats per les bales.

Havia dubtat a assumir el projecte. Per què, per què aquest documental, quan ja hi havia reportatges excel·lents sobre les massacres a escoles? Què afegiria aquest treball als anteriors? Però en Jean-Marcel havia defensat la seva causa. Volia fer un esborrany dels joves assassins, entrevistar alguns pares, alumnes, psicòlegs, aprofundir en el tema, perquè encara no s'havia dit tot. Amb el nombre de tragèdies que no parava d'augmentar a mesura que passaven els anys, la pel·lícula esdevenia una necessitat. Vaig acabar acceptant, feia poc que havia conclòs un contracte i no tenia res en perspectiva. I em necessitava,

s'havia apressat a dir-me en Jean-Marcel, i jo necessitava sentir-me indispensable, els amics de tota la vida saben trobar les paraules per convence'ns.

Em dedicava a revisar imatges insuportables quan va sonar el telèfon. Vaig posar-me l'auricular distretament. A l'altra banda, una veu tranquil·la, vaig entendre *Helen Gardner*; la dona volia parlar amb la Béatrice Hubert, era jo mateixa, sí, la dona d'en Karl Glackmeyer, la mare d'en Théo, sí. Eren tots dos a l'hospital, tots dos entre la vida i la mort, hi havia hagut un drama a la universitat. Una altra massacre? Vaig pensar que se'm rebentaria el cor. Què podia fer en Théo a l'aula on en Karl feia una conferència, ell, que havia anat a trobar son pare per anar a la platja? Però vaig ser incapaç de plantejar cap pregunta, vaig quequejar que agafaria el primer vol cap a Miami.

Vaig apagar l'ordinador just en un pla americà d'un professor estès cobert de sang, amb els cabells color de pebre i de sal, ondulats com els d'en Karl. No havia pas acceptat aquest contracte per casualitat. Com creure en l'atzar quan hi ha tantes coincidències torbadores, tantes *rimes*, com les anomena Paul Auster? Des que havia llegit *La invenció de la solitud* gosava establir correlacions que, fins aleshores, m'havien semblat absurdes. Havia adoptat la paraula *rimes*; ¿que potser la nostra existència no s'assembla a un poema que cal esforçar-se a interpretar?

Vaig recollir les meves coses, em vaig acomiadar de la secretària sense donar-li cap explicació i vaig córrer cap al

pàrquing, no podia perdre ni un minut. Sortosament les Produccions Cosmos només eren a deu minuts de casa! Un cop a casa, vaig pujar a l'habitació de l'Elsa, sense saber com li donaria la notícia. No hi era; no havia recordat que tenia un examen. Vaig telefonar a la Monika, no sé pas les paraules exactes que li vaig etzibar, devien ser només mig intel·ligibles, però va semblar que m'entenia. Un breu silenci a l'altra banda de la línia, tot seguit aquesta frase: *Vinc de seguida*. Com s'ho feia la Monika per romandre amb calma, quan el seu germà i el seu nebot potser estaven a punt de morir? Encara en xoc, vaig mirar fixament al sostre fins que vaig sentir el timbre de la porta.

Ens vàrem abraçar molta estona, la Monika i jo, sense plorar. Però calia actuar. La Monika s'encarregaria de donar la notícia a l'Elsa quan tornaria de la universitat i es quedaria a dormir a casa; no podíem pas deixar-la sola. Em va ajudar a reservar vol. Era la primera vegada que comprava un bitllet obert, la primera vegada que amuntegava roba a la maleta sense tenir cura de col·locar-la bé. Vaig avisar la Helen Gardner que arribaria aquell mateix vespre, cap a les 23 h. Va assegurar que m'esperaria; la policia de Miami era clarament d'una gran amabilitat. No vaig comprendre gens ni mica que la situació era força pitjor del que podia imaginar.

Amb el taxi ja avisat, vaig tornar a pujar a correuita a l'habitació i vaig agafar, de la tauleta de nit, la foto de tots nosaltres junts que més m'estimo, en Karl, l'Elsa, jo mateixa i en Théo; en Théo amb el seu somriure resplendent, un somriure

de nen de sis anys encantat de sostenir el seu gat. Avui trobo aquest gest ridícul, però en aquell moment vaig estar segura que la foto em donaria força. Podria mirar-la des de totes les perspectives. Era l'hora punta i trigaria una hora pel cap baix a fer el trajecte; però tenia temps, no perdria l'avió. Això, almenys, no em preocupava. Vaig abraçar la Monika, li vaig prometre notícies tan aviat com les sabia i vaig sortir sense mirar enrere.

Devia fer cara d'enterrament, perquè el xofer em va preguntar on anava. Vaig dir Miami, i va semblar sorprès. *Passar les vacances al sol, quina sort que té!* No vaig respondre i ell no va insistir. Però només havíem fet uns quants quilòmetres, la pluja no parava de colpejar el parabrisa i l'atmosfera cada vegada era més densa. Vaig decidir-me a dir-li *Vaig a visitar un amic malalt*. No va tornar a preguntar-me res més.

Al moment de baixar, em va desitjar bon viatge. Li vaig donar les gràcies, distreta, m'havia descuidat d'agafar l'adreça de l'apartament que en Karl havia llogat. Tant era, la Helen Gardner sabia segur on vivia. De tota manera, hauria de passar la nit a l'hospital. M'imaginava en una habitació completament blanca, entre els llits d'en Karl i d'en Théo. Tenien dolor? Probablement els havien inflat de medicaments però, entre presa i presa d'injeccions, potser el dolor era terrible. Al cap d'unes hores ja estaria allí, els vetllaria, podria desxifrar la ganyota més insignificant en el seu rostre, ja no estarien sols.

M'atribuïa el millor paper. Era l'esposa valenta, la mare coratge, que estava allí, amb el seu gran escut de guerra, entre

ells i la mort. La nostra realitat no s'assemblaria gens a les escenes d'horror, davant les quals jo passava els meus dies. Volia creure en el guió que m'estava imaginant, sobreviurien tots dos, se'n sortirien, hi havia límits en el fet de confegir *rimes*. Ara ho veig d'una altra manera. Amb la distància del temps, ens tornem més lúcids.

El darrer vídeo d'arxius que havia visionat m'obsessionava, els estudiants sota el pànic, els professors, els trets, la sang, tota la sang, i l'assassí, un assassí que s'assemblava als del telenotícies, els seus pares que devien haver fet tot el possible, la cabana a les rodalies, els veïns incrèduls i els companys de classe estupefactes. A la Universitat de Miami, qui havia disparat? Un delinqüent, un malalt mental, un kamikaze que es reivindicava de Daesh, un creacionista¹ que volia fer callar en Karl?

Al meu costat, una dona llegia una revista i jo no podia estar-me d'adreçar-hi la vista. Mostrava un bar després d'una massacre, interrogaven els supervivents, clarament una altra *rima*; tot em duïa a massacres. Per més discreta que vaig mirar de ser, la dona es va adonar que mirava l'article, va xiuxiuejar *El meu fill hauria pogut ser allí*. I els ulls se li van entelar. Quantes persones donaven gràcies al cel, quantes ploraven la mort d'algú proper? Em va preguntar si coneixia Miami; la companyia francesa per a la qual treballava volia obrir-hi una sucursal; era la primera vegada que l'enviaven als Estats Units. Vaig respondre-li, amb veu sorprenentment tranquil·la, sense

¹ Segons els creacionistes, els éssers vius venim d'un acte creador, no pas de l'evolució natural de les espècies (N. de la T.)

dubtar, com si hagués marxat de vacances. A Florida hi havia anat en dues ocasions amb la família; vàrem visitar el parc dels Everglades, els Keys, hi havia indrets magnífics per descobrir, si es deixava de banda el Miami turístic.

Pel cap em passaven centenars d'imatges de felicitat des que estàvem junts, tots quatre, i la història inimaginable que a en Théo li agradava explicar de petit. Un matí de tardor, havia sentit miolar un cadell de gat sota el balcó. L'havia recollit, l'havia amanyagat, i estava a punt d'adoptar-lo quan, al cap d'uns dies, vaig veure la seva fotografia en un rètol. A sota, un número de telèfon i quatre paraules, *Si us plau, torneu-nos en Darwin, els nens estan desconsolats*. El tornaria, aquell gat, no podia pas triar. L'home amb qui havia parlat m'havia assabentat que la seva nena tenia febre, podria arribar-me jo fins a casa seva?

M'havien acollit uns crits de joia, dues adorables carones estenien els braços cap al felí. Em vaig sentir trasbalsada. Vaig refusar la recompensa que oferien, però vaig acceptar de prendre un cafè, quedar-me a sopar, tornar el diumenge següent, i tots els altres diumenges, abans d'acceptar de quedar-m'hi la resta de la meva vida. Dins la família, el meu primer amor havia estat per en Darwin i, tanmateix, m'havia oblidat completament d'ell al moment de marxar cap a Miami. Però la Monika se n'ocuparia, i l'Elsa també; adorava el marruix.

Qui hauria pogut predir aquest drama quan vaig vendre el meu pis per instal·lar-me amb en Karl? Ja feia quinze anys que estàvem junts. La vida del dia a dia d'una parella, en Karl

continuava les seves recerques en medicaments, els nens havien esdevingut uns adolescents desmanegats sota la benèvola mirada del gat, i jo afegia pel·lícules a d'altres pel·lícules. La nostra felicitat acabava d'esfondrar-se a causa d'un boig. Però, al contrari que la senyora que seia al meu costat, jo no sentia cap mena de còlera contra l'assassí, més aviat sorpresa, una mena d'atordiment. La còlera arribaria més tard, sense cap dubte, per privar-me de morir de tristesa.

Mentre la meua veïna tornava a concentrar-se en la revista, vaig provar d'endormiscar-me; la nit seria llarga, no sabia pas què m'esperava. Em vaig repetir les paraules de la Helen Gardner, en Karl no estava en perill, però només me la creia a mitges. Òbviament, no m'hauria anunciat que el cos del meu marit ja estaria fred quan arribaria al capçal del seu llit. I pel que fa a en Théo, què havia dit en concret? Per més anglès que jo parlés, hi ha matisos en la llengua que no dominava del tot, i més si tenim en compte que estava en xoc.

Cada minut em semblava una hora; el temps m'havia atrapat en una teranyina, de la qual no aconseguia alliberar-me. Hauria hagut de parar d'oposar-m'hi, deixar-me abraçar, permetre que m'abordessin, que em bressolessin, senzillament conrear la confiança com si fos una planta d'interior. Per què en Karl i en Théo no havien de sobreviure? Però de seguida sorgia la imatge del professor, cabells foscos com pebre i sal, rinxolats, com els d'en Karl, plens de sang seca.

Ens varen demanar que seguéssim i que ens cordéssim els cinturons, aterraríem al cap d'un quart d'hora. Finalment! Els

passatgers varen fer una àmplia rialla; hi havia molts caps de cabells blancs que passarien l'hivern al sol. La dona que seia al meu costat em va fer aquesta observació. Jo li vaig parlar dels *ocells de neu*; va trobar molt bonica l'expressió. *I vostè?*, em va preguntar. Jo anava a reunir-me amb el meu home, la seva empresa l'havia enviat a Florida per la feina. Quan tornaria a Montreal? Quan? No podia pas dir-li-ho segur. Aviat, probablement. Vaig murmurar *Aviat* tot abaixant les parpelles. Com quan volia amagar a la mare que li mentia. Mai no ens alliberem del tot dels reflexos de la infància.